

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 225/06-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. novembra 2006 v senáte zloženom z predsedu Alexandra Bröstla, zo sudcu Jána Auxta a sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej prerokoval sťažnosť J. C., S., zastúpeného advokátom JUDr. E. B., N., vo veci namietaného porušenia jeho práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Krajského súdu v Nitre z 29. mája 2006 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tpo 33/2006 a takto

r o z h o d o l :

Právo J. C. podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Krajského súdu v Nitre z 29. mája 2006 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tpo 33/2006 p o r u š e n é n e b o l o .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 225/06-10 zo 7. júla 2006 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky,

o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť J. C. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Tpo 33/2006 z 29. mája 2006.

Predmetom konania vo veci samej je posúdenie, či krajský súd citovaným uznesením rešpektoval právo sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, keď ho osobne nevypočul k dôvodom a okolnostiam ďalšieho predĺženia trvania jeho väzby do 7. septembra 2006.

Ústavnému súdu bolo 26. júla 2006 doručené vyjadrenie predsedu trestnoprávneho kolégia krajského súdu, z ktorého okrem iného vyplýva:

«Na účel zistenia stavu trestnej veci, vedenej na tunajšom krajskom súde pod sp. zn. 1 Tpo 33/2006, som sa oboznámil s týmto trestným spisom, z ktorého som zistil, že dňa 25. 05. 2006 bol

A. doručený tunajšiemu krajskému súdu trestný spis, vedený na Okresnom súde Nové Zámky (...) pod sp. zn. 1 Tp 77/2006, za účelom rozhodnutia o sťažnosti obvineného, ním podanej proti uzneseniu súdu I. st. zo dňa 17. 05. 2006, sp. zn. 1 Tp 77/2006. Tento bol v ten istý deň, prostredníctvom elektronickej podateľne, pridelený na rozhodnutie senátu 1 Tpo, pod poradové číslo 33, ktorého predsedom senátu je JUDr. Š. H. (...)

B. určený termín neverejného zasadnutia na deň 29. 05. 2006, na ktorom bola podľa § 193 odsek 1 písmeno c) zákona č. 301/2005 Z. z. v znení zákona č. 650/2005 Z. z. (...) ako nedôvodná zamietnutá sťažnosť obvineného

30. 05. 2006 bolo uznesenie zo dňa 29. 05. 2006, sp. zn. 1 Tpo 33/2006, písomne vyhotovené a v rovnaký deň bol spis zaslaný súdu I. st.

Tieto zistenia odôvodňujú vyvodiť záver, že takýto procesný postup senátu 1 Tpo bol v súlade s

s článkom 2 odsek 1, článkom 3 odsek 1 Úpravy ministra spravodlivosti SR zo 14. apríla 1997 č. 2466/97-43, na zabezpečenie včasného konania a rozhodovania vo väzobných veciach

§ 2 odsek 6, druhá veta, odsek 7, § 76 odsek 2, odsek 3, odsek 6 písmeno b) (bolo mu vznesené obvinenie pre trestný čin lúpeže podľa § 234 odsek 1 Tr. zák., účinného do dňa 31. 12. 2005), odsek 7, odsek 8, § 192 odsek 4, § 172 odsek 3, veta pred „čiarkou“, § 180, § 564 odsek 7, druhá veta Tr. por.

odsekom 4, článku 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pretože tunajší krajský súd uznesenie, ktorým rozhodol o sťažnosti obvineného, ním podanej proti uzneseniu súdu I. st. zo dňa 17. 05. 2006, sp. zn. 1 Tp 77/2006, odôvodnil spôsobom predpísaným v ustanovení § 176 odsek 1 písmeno d), odsek 2 Tr. por.»

Dňa 10. augusta 2006 bolo ústavnému súdu doručené stanovisko právneho zástupcu sťažovateľa k vyjadreniu predsedu trestnoprávneho kolégia krajského súdu, z ktorého okrem iného vyplýva: *„Čo sa týka doručeného vyjadrenia porušovateľa ústavného práva môjho klienta, Krajského súdu v Nitre, zotrváva na svojich doterajších prednesoch a podaniach a nesúhlasí s právnym názorom porušovateľa, že k porušeniu Dohovoru z jeho strany nemohlo dôjsť len preto, lebo napadnuté uznesenie bolo odôvodnené spôsobom predpísaným ustanovením § 176 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por.“*

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdnych spisov dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Na základe preskúmania uznesenia krajského súdu sp. zn. 1 Tpo 33/2006 z 29. mája 2006, konania, ktoré mu predchádzalo, súdnych spisov a vyjadrení účastníkov konania možno zhrnúť nasledovne:

Uznesením Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) z 9. decembra 2005 sp. zn. 2 Tp 189/05 bol sťažovateľ vzatý do väzby podľa § 68 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) z dôvodu § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Okresný prokurátor v N. (ďalej len „okresný prokurátor“) 15. mája 2006 doručil okresnému súdu návrh na predĺženie lehoty trvania väzby obvineného sťažovateľa a sudca okresného súdu uznesením sp. zn. 1 Tp 77/06 zo 17. mája 2006 mu predĺžil väzbu do 7. septembra 2006.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ 18. mája 2006 sťažnosť, ktorá bola doručená krajskému súdu 25. mája 2006. Krajský súd na neverejnom zasadnutí konanom 29. mája 2006 uznesením sp. zn. 1 Tpo 33/2006 sťažnosť sťažovateľa zamietol ako nedôvodnú.

Sťažovateľ uviedol, že v priebehu konania sa nemal možnosť osobne vyjadriť k návrhu na predĺženie väzby a nebol osobne vypočutý ohľadom jeho dôvodov, argumentoval rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva a judikatúrou ústavného súdu, napr. rozhodnutím sp. zn. III. ÚS 84/06. Sťažovateľ *„nesúhlasí s právnym názorom porušovateľa, že k porušeniu Dohovoru z jeho strany nemohlo dôjsť len preto, lebo napadnuté uznesenie bolo odôvodnené spôsobom predpísaným ustanovením § 176 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por.“*.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Sťažovateľ tvrdí, že k porušeniu jeho práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru došlo tým, že krajský súd rozhodol 29. mája 2006 uznesením sp. zn. 1 Tpo 33/2006 o predĺžení lehoty trvania jeho väzby bez jeho prítomnosti a bez toho, aby ho osobne vypočul a dal mu možnosť vyjadriť sa k návrhu prokurátora na predĺženie väzby.

Základným ústavným predpokladom podľa čl. 127 ods. 1 ústavy na vznik právomoci ústavného súdu na konanie o sťažnostiach je to, aby o ochrane označeného porušenia základného práva alebo slobody nerozhodoval iný súd, pričom iným súdom podľa tohto článku ústavy sa rozumie súd, ktorý v súlade so všeobecnou právomocou podľa čl. 142 ods. 1 ústavy má aj zákonom vymedzenú právomoc konať o ochrane konkrétneho základného práva alebo slobody.

Po prijatí sťažnosti zo 7. júna 2006 prihliadal ústavný súd na to, či sťažovateľ (právny zástupca sťažovateľa) pred tým, ako podal sťažnosť ústavnému súdu, využil možnosť, ktorú mu od 1. januára 2006 poskytoval zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (v znení zákona č. 650/2005 Z. z.).

Podľa ustanovenia § 72 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (v znení zákona č. 650/2005 Z. z.) o ďalšom trvaní väzby, zmene dôvodov väzby, návrhu na predĺženie lehoty väzby alebo žiadosti obvineného o prepustenie z väzby možno rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí, ak zo žiadosti nevyplývajú také skutočnosti, na ktoré treba obvineného vypočuť na verejnom zasadnutí, alebo ak obvinený v žiadosti o prepustenie z väzby výslovne nepožiadaval o výsluch a zároveň neuviedol nové skutočnosti súdu skôr nežnáme, ktoré sú významné na rozhodnutie.

Podľa tejto právnej normy sťažovateľ mal možnosť pred rozhodovaním všeobecných súdov podať krajskému súdu žiadosť o výsluch, využitím ktorej sa mohol domáhať nápravy ním označeného práva prostredníctvom krajského súdu. Podľa názoru ústavného súdu mohol tak urobiť a navrhnúť súčasne aj v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, ktoré mu bolo doručené 25. mája 2006. V sťažnosti a ani v inej žiadosti o vykonanie

výsluchu podľa § 72 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (v znení zákona č. 650/2005 Z. z.) však takáto požiadavka vznesená sťažovateľom nebola uplatnená.

Po prijatí sťažnosti preto ústavný súd vyzval sťažovateľa, či využil túto zákonnú možnosť, ktorú mu umožňoval a umožňuje od 1. januára 2006 citovaný právny predpis, teda či okrem iného výslovne požiadal o výsluch krajský súd, ktorý rozhodoval o jeho sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu.

Na výzvu ústavného súdu z 22. septembra 2006 odpovedal právny zástupca sťažovateľa podaním zo 4. októbra 2006, v ktorom uviedol že *„vzhľadom na okolnosti prípadu môj klient nemohol a ani nepožiadal o výsluch ani Okresný súd v Nových Zámkoch a ani Krajský súd v Nitre“*.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ mal možnosť od 1. januára 2006 podľa citovaného ustanovenia zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (v znení zákona č. 650/2005 Z. z.) požiadať krajský súd, aby pred jeho rozhodnutím mohol byť osobne vypočutý k návrhu na predĺženie väzby, prípadne podať žiadosť o výsluch, no takúto možnosť nevyužil.

Navyše právnomu zástupcovi sťažovateľa bol návrh okresného prokurátora na predĺženie väzby doručený už 16. mája 2006 a po rozhodnutí okresného súdu zo 17. mája 2006 mal dostatočný časový priestor a možnosť sa k nemu vyjadriť. Postup krajského súdu bol v súlade so zákonom č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (v znení zákona č. 650/2005 Z. z.), a preto ústavný súd konštatuje, že právo sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru nemohlo byť a ani nebolo v danom prípade zákonným postupom krajského súdu porušené.

Keďže sťažovateľ nebol v konaní pred ústavným súdom úspešný, ústavný súd mu nepriznal finančné zadosťučinenie, priznanie ktorého sa viaže na vyslovenie výroku o porušení základného práva alebo slobody sťažovateľa, a tiež mu nepriznal úhradu trov konania.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2006